

Håsselby-Vållingby stadsdelsförvaltniing

Barn- ungdoms- och skolavdelningen

Stödenheten

Marja Sandin Wester 508 05 146

Dnr 400 - 082 - 2006

Sammanträdet 25 april 2006

Tjänsteutlåtande

4 april 2006

Till

Håsselby-Vållingby stadsdelsnåmnd

Stadens arbete med elever i behov av särskilt stöd inom grundskolan – en uppföljning av tidigare granskning

Yttrande över Revisionsrapport, dnr 420/02-06

Förslag till beslut

Stadsdelsnåmnden överlämnar tjänsteutlåndet till revisorsgrupp 3 som yttrande över revisionsrapporten ”Stadens arbete med elever i behov av särskilt stöd inom grundskolan – en uppföljning av tidigare granskning”.

Anders Meuller
stadsdelsdirektör

Elisabeth Barö-Dérantz
avdelningschef

Sammanfattning

Revisionen granskade år 2003 hur staden arbetar med elever i behov av särskilt stöd i stadens grundskolor och fann att formerna för skolenheternas uppföljning och utvärdering av beslutade åtgärder behöver förbåttas samt att det är angelåget att stadsdelnåmnderna utvecklar dialogen med såväl elever och föråldrar som skolenheterna. Sammantaget bedömde revisorerna att det är tveksamt om staden har tillfredsstållande kontroll över att elever i behov av särskilt stöd ges tillräckliga förutsåttningar för en likvärdig utbildning. Revisionen har nu gjort en uppföljande granskning.

Uppföljningen visar bl.a. staden fortfarande inte har någon samlad bild av kostnadsutvecklingen när det gäller elever i behov av särskilt stöd. Dåremot har skolenheterna utvecklats och förbåttat arbetet med att uppråtta och följa upp faststållda åtgårdsprogram. Vissa stadsdelsnåmnder behöver utveckla dialogen med sina skolenheter och rekommenderas att intensifiera det arbetet. Vidare tillmåts kompetensfondens pågående utbildningsinsatser stor betydelse för att öka samverkan med landstinget när det gäller barn i behov av särskilt stöd.

Bakgrund

Revisionskontorets granskningsrapport 5/2003 *Elever i behov av särskilt stöd inom grundskolan* behandlades i april 2003 av kommunfullmäktiges revisorsgrupper 3 och 4. Rapporten sändes för yttrande till stadsdelsnämnderna. I missiven anförde revisorerna bl.a. följande:

Revisionen har granskat hur staden arbetar med elever i behov av särskilt stöd inom grundskolan. Granskningen har omfattat samtliga stadsdelsnämnder. ...

Granskningen visar att formerna för skolenheternas uppföljning och utvärdering av beslutade åtgärder behöver förbättras. Det är också angeläget att stadsdelsnämnderna utvecklar dialogen med såväl elever och föräldrar men också med skolenheterna. Granskningen visar även att kommunfullmäktige ännu inte har fått någon samlad utvärdering av skolplanen när det gäller elever i behov av särskilt stöd. Sammantaget bedömer därför revisorerna att det är tveksamt om staden har tillfredsställande kontroll över att elever i behov av särskilt stöd ges tillräckliga förutsättningar för en likvärdig utbildning.

Stadsdelsnämnden yttrade sig den 12 juni 2003 över rapporten.

Kommunfullmäktiges revisorsgrupper 3 och 4 har nu för yttrande från samtliga stadsdelsnämnder översänt revisionsrapporten *Stadens arbete med elever i behov av särskilt stöd inom grundskolan – en uppföljning av tidigare granskning (dnr 420/02-06)*. Rapporten fogas som bilaga 1. I missiven anför revisorerna bl.a. följande:

Revisionen granskade år 2003 hur staden arbetade med elever i behov av särskilt stöd inom grundskolan. En uppföljning av tidigare granskning har genomförts under år 2005 och granskningen har omfattat samtliga stadsdelsnämnder.

Uppföljningen visar bland annat att staden fortfarande inte har någon samlad bild av kostnadsutvecklingen när det gäller elever i behov av särskilt stöd. Däremot har skolenheterna utvecklat och förbättrat arbetet med att upprätta och följa upp fastställda åtgärdsprogram. Vissa stadsdelsnämnder behöver utveckla dialogen med sina skolenheter och rekommenderas att intensifiera det arbetet. Vidare tillmäts kompetensfondens pågående utbildningsinsatser stor betydelse för att öka samverkan med landstinget när det gäller barn i behov av särskilt stöd.

Förvaltningens synpunkter

Inom ramen för stadens integrerade ledningssystem sker en systematisk uppföljning av skolornas ekonomi och verksamhet.

Skolorna i Hässelby-Vällingby rapporterar månadsvis sitt ekonomiska läge och årsprognos till förvaltningen, som vidarebefordrar uppgifterna till stadsdelsnämnden (ILS-rapporter). Dock framgår av denna redovisning inte vilka kostnader som hänför sig till elever i behov av särskilt stöd (se avsnitt nedan).

Måloppfyllelse och arbetet med åtaganden rapporteras inte med samma systematik och frekvens men följs upp av förvaltningen och redovisas för nämnden i form av kvalitetsredovisningar i verksamhetsberättelsen. När det gäller arbetet för elever i behov av särskilt stöd finns utrymme för sådana förbättringar avseende åtgärdsprogram och dialog som revisorerna påtalar.

Ekonomisk redovisning avseende elever i behov av särskilt stöd

I yttrandet 2003 anförde stadsdelsnämnden bl.a. att ”kostnadsuppgifter stadens redovisningssystem klassificeras med verksamhetskoder. Det finns exempelvis en verksamhetskod för utgifter som hänför sig till insatser för elever med behov av särskilt stöd. Denna kod fångar endast utgifter som entydigt hänför sig till detta slag av insats. I många fall går det inte att i redovisningssystemet särredovisa alla insatser avsedda för elever med behov av särskilt stöd. En stödinsats kan exempelvis ske genom reducerat elevantal i en klass eller genom ökad lärartäthet. I sådana fall måste information om insatserna tas fram manuellt.”

Skolorna ombads år 2004 att uppge vilket slag av insatser för elever med behov av särskilt stöd som förekommit under året och vilka belopp, som avsatts för de olika insatserna. Totalt uppgavs insatserna omfatta ca 47 mnkr, något som genomsnittligt per totala antalet elever innebär 6 400 kronor. Beloppet per elev varierade från knappt 4 000 kronor vid några skolor till inemot 10 000 vid tre av skolorna. De dominerande slaget av insats var Specialpedagogisk insats (ca 17 mnkr) och Elevassistent (ca 15 mnkr). Av de 47 mnkr, som uppgavs disponeras för barn med behov av särskilt stöd, täcktes ca 14 mnkr av de medel för verksamhetsstöd, som genom stödsektionen fördelats till skolorna. Merparten (ca 33 mnkr) finansierades med medel som tillförts skolorna i form av skolpeng. Vid denna fördelning har viss viktning tillämpats för att beakta olika områdens socioekonomiska förhållanden. Mönstret i den viktningen går igen i de totala belopp som skolorna avsatt för elever med behov av särskilt stöd.

Under år 2005 infördes ett delvis förändrat sätt att fördela medel till skolorna samtidigt som nämnden övertog ansvaret för särskolan. Någon motsvarande undersökning avseende skolorna kostnader för elever i behov av särskilt stöd genomfördes därför inte under året. Förvaltningen bedömer dock att mönstret består – alltså att merparten av de kostnader som bedöms hänföras till insatser för särskilda behov finansieras med de medel som skolorna erhåller som peng.

Nyckeltal

I yttrandet 2003 anförde stadsdelsnämnden följande: ”Om nyckeltal ska användas för styrning och uppföljning anser förvaltningen att de måste formuleras ytterst omsorgsfullt så att de ger väsentlig och relevant information, som tål jämförelser mellan stadsdelsnämnder och över år. Ogenomtänkta nyckeltal kan få en icke önskvärd styrande effekt och motverka sina syften. Förvaltningen instämmer i revisorernas synpunkt att kommunstyrelsen genom stadsledningskontoret utarbetar nyckeltalen i nära samverkan med stadsdelarna. Vidare måste beaktas arbetsinsatserna för att utarbeta nyckeltalen. Det är exempelvis inte enkelt att entydigt definiera, klassificera och kvantifiera elever utifrån vilka stödbehov de har”.

Kan nu konstateras att kommunfullmäktige beslutat att tillsvidare avstå från att begära in nyckeltal avseende insatser för barn i behov av särskilt stöd. Förvaltningen anser att det är bra att arbete inte längre behöver läggas ned på att ta fram uppgifter för de nyckeltal, som tidigare användes och som inte gav någon tillförlitlig eller relevant information. Att kommunstyrelsen ännu inte formulerat något nytt nyckeltal beror sannolikt på att begreppet ”barn i behov av särskilt stöd” inte så lätt låter sig definieras för en meningsfull kvantifiering.

Samverkan med landstinget

BUS-policyn är en överenskommelse mellan kommunerna och landstinget i Stockholms län om samarbete och samverkan för barn och ungdomar som behöver särskilt stöd. Den omfattar ett antal övergripande teser om samarbete, samverkan och ansvar samt konkreta riktlinjer. Överläggningar pågår nu med landstinget i avsikt att snarast teckna lokal överenskommelse om samverkan i enlighet med policyn.

Kompetensfonden har kommit överens med landstinget om samarbete för att genomföra ett utbildningsprojekt kring BUS-policyn. Projektet har fått namnet BUS-kompiS. Den genomförs etappvis i staden och Hässelby-Vällingby kommer i sista etappen tillsammans med Bromma under hösten 2006.

— — —